

Projekt Právo na vzdělávání: realita a možnosti strategické litigace

V čem projekt spočívá?

- Projekt se zabývá dlouhodobým problémem porušování práva dítěte na vzdělání/spravedlivý přístup ke vzdělávání, přičemž se soustředí především na romské děti a děti se zdravotním postižením v ČR.
- Účelem je odborně **zmapovat, zda je zajištěn rovný přístup ke vzdělání pro každé dítě** a jak lze případně efektivně postupovat k dosažení jeho dodržování.
- Smyslem projektu je především odhalit a systematicky zaznamenat obecné vzorce porušování práva na vzdělání, které se v praxi objevují.
- Projekt se dělí se na dvě stěžejní části:
 - **Zachycení konkrétních příběhů dětí a jejich rodin**, které čelí znevýhodnění v přístupu ke vzdělání a porušování práva na vzdělání, a vytvoření uceleného souhrnu a analýzy těchto případů, které poukáží na systémové nedostatky v této oblasti.
 - **Identifikace obecných strategií**, které bude **možné použít při vymáhání práva dítěte na vzdělání** vhodnými právními cestami, které české i mezinárodní právo nabízejí.

Jak bude probíhat spolupráce s rodinami?

Příběhy dětí budou **zachyceny formou rozhovorů s dětmi a jejich rodiči** (popř. dalšími blízkými). Realizátoři projektu se za rodinou dostaví a položí jim několik dotazů ohledně vzdělávací cesty jejich dětí.

V rámci rozhovoru by měli respondenti detailně **popsat svou individuální zkušenost** a vzhled do vzdělávací reality dětí. Cílem je **podělit se zejména o problematické aspekty, na které ve školství narážejí, vylíčit veškeré možné překážky**, jimž čelí, **popsat své snahy se s nimi vypořádat**, případně také přístup jednotlivých institucí a poskytnout také další informace, které realizátorům umožní získat komplexní představu o naplňování práva na vzdělání dětí.

Samozřejmostí je dodržování etických zásad lidskoprávního výzkumu, informovaný souhlas, anonymizace výpovědí, možnost seznámit se s výslednou zprávou nebo se v případě zájmu podílet i na dalších krocích tohoto projektu.

Co je cílem projektu?

Na základě zkušeností rodin bude vypracována **analýza (ne)dodržování práva na vzdělání v ČR**. Ta popíše stávající praxi, specifikuje, které aspekty práva na vzdělání jsou porušovány a případně jak, a identifikuje právní kroky využitelné k prosazení systémové změny. Výstup bude sloužit jako strategický podklad k podání žalob a pro advokační aktivity.

Kdo jsou realizátoři projektu?

Amnesty International (AI) je celosvětové hnutí více než 7 milionů lidí, kterým není lhostejné porušování lidských práv. Výsledků dosahuje i díky autoritě, kterou získala během 50 let své činnosti. V roce 1977 obdržela Nobelovu cenu míru. Postupy AI se zakládají na spolehlivém výzkumu. Více informací naleznete na www.amnesty.cz.

Fórum pro lidská práva je mezinárodní organizace působící v regionu střední Evropy. Má za cíl přispět k tomu, aby státy dodržovaly své závazky vyplývající z úmluv o lidských právech. K tomuto účelu využívá právních nástrojů, a to zejména strategické litigace a mezinárodní advokační činnosti. Více informací naleznete na www.forumhr.eu.